

Asia: VN/15767/2021

Ehdotus kansalliseksi aineettomien oikeuksien strategiaksi (IPR-strategia)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Itä-Suomen yliopisto pitää ehdotusta IPR-strategiasta tarpeellisenä ja sisällöltään hyvänä.

Yliopisto kannattaa yliopistojen yhteistyön lisäämistä ja kansallisen verkostomaisen toimintamallin valmistelua; tämä toisi läpinäkyvyyttä toimintoihin sekä parantaisi tutkijoiden kaupallistamisosaamista. Suojattavia oikeuksia syntyy yhä enenevässä määrin yliopistojen välisissä tutkimushankkeissa, jota systemaattisen yhteistyön lisääminen tukisi.

Yliopisto kannattaa myös ehdotusta IPR University Centerin roolin nostamisesta IPR-koulutuksen tarjoajana, tiedon tuottajana ja levittäjänä. IPR University Centerin roolia tulee kuitenkin täsmentää suhteessa yliopistojen innovaatio- ja yrittäjyyspalveluihin.

Ehdotuksessa on tunnistettu korkeakoulusektorin rajallinen aineettomien oikeuksien tuntemus sekä kaupallistamisen kannustimien puute. Yliopisto ei kuitenkaan kannata kaupallistamiseen liittyvien indikaattoreiden sisällyttämistä yliopistojen rahoitusmalliin, vaan kannustimet tulisi löytää tutkijoille houkuttelevampien täydentävän rahoitusinstrumenttien piiristä.

Aineettomien oikeuksien tunnistamisen yhteydessä tulisi huomioida avoimen tieteen lisäksi avoimet opetusmateriaalit. Opetusmateriaalien osalta yliopiston tulisi lähtökohtaisesti saada rinnakkaiset käyttöoikeudet ja tämä pitäisi pystyä sopimaan jo työ sopimuksen yhteydessä tai ratkaista lainsäädännöllä. Nykyisen lainsäädännön puutteet ja tulkinnanvaraisuudet oppimateriaalien käyttöoikeuksien osalta hankaloittaa osaltaan korkeakoulujen 2030 visiossa esille nostettuja tavoitteita, kuten digivision toteuttaminen ja jatkuvan oppimisen mahdollistaminen.

Makkonen Soili
Itä-Suomen yliopisto